

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทเหล็กแห่งหนึ่ง นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม (Survey Research) สำหรับวิธีการในการดำเนินการศึกษาได้กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

- 3.1. ลักษณะประชากร
- 3.2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3. เครื่องมือในการศึกษา
- 3.4. วิธีการรวบรวมข้อมูล
- 3.5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้พนักงานบริษัทเหล็กแห่งหนึ่ง เป็นหน่วยวิเคราะห์ ดำเนินการศึกษาดำเนินการศึกษาดำเนินการศึกษาดำเนินการศึกษาดำเนินการศึกษาและระเบียบวิธีศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดเอาไว้

3.1. ลักษณะประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บริษัทเหล็กแห่งหนึ่ง นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง สถานที่ตั้ง ได้แก่ สำนักงานกรุงเทพ: อาคารสำนักงานใหญ่ 2 ชั้น 7 เลขที่1 ถนนปทุมธานี-ไทย เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800 Plant1 : ถ.ไอ-เจ็ด นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ต.มาบตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง 21150 Plant2 : ถ.ปภรณ์สงเคราะห์ราษฎร์ ซอยจีห้า นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก อ. เมือง จ. ระยอง 21150 Plant3: ถ.บายพาสชลบุรี-พัทยา ต.สุรศักดิ์ อ.ศรีราชา จ. ชลบุรี 20110 มีพนักงานทั้งหมด 807 คน ซึ่งจะแบ่งเป็น 6 ฝ่าย พนักงานฝ่ายผลิต จำนวน 374 คน , พนักงานฝ่ายวิศวกรรม จำนวน 192 คน , พนักงานฝ่ายการตลาด จำนวน 46 คน , พนักงานฝ่ายจัดหา จำนวน 33 คน , พนักงานฝ่ายบริหาร จำนวน 132 คน , สำนักงานกรรมการผู้จัดการ 30 คน

3.2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บริษัทเหล็กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยคำนวณได้จากสมการของยามานะ (Yamane, 1973 : 125 อังโน ยุทธ ไกยวรรณ, 2548 : 79) ความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในการศึกษานี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่า $n = \frac{807}{1 + (807 \times (0.05)^2)}$
 $= 267.43$

ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จึงเท่ากับ 267 คน

จากกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 267 คน โดยกำหนดสัดส่วน ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละฝ่าย} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนพนักงานในแต่ละฝ่าย}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 3.1 แสดงวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

กลุ่ม	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ฝ่ายผลิต	374	124
ฝ่ายวิศวกรรม	192	63
ฝ่ายการตลาด	46	15
ฝ่ายจัดหา	33	11
ฝ่ายบริหาร	132	44
สำนักงานกรรมการผู้จัดการ	30	10
รวม	807	267

3.3. เครื่องมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ดัดแปลงบางส่วนมาจากแบบสอบถามของ แอนอาร์เรีย อินทนู (2552), เบญจรัตน์ เหลือสัน (2553), วรพันธ์ เศรษฐแสง (2548), ธนยุทธ บุญขวัญ (2554) แล้วนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน โดยเนื้อหาของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถาม 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายได้ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามด้านปัจจัยลักษณะงาน โดยมีลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale ที่ตรงกับความรู้สึกและความเป็นจริงมากที่สุด โดยจะกำหนดเกณฑ์ในแต่ละช่วง ดังนี้

ระดับความเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

โดยแบบสอบถามในการวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะงาน จำนวน 25 ข้อ (ข้อ 1-25) ซึ่งบางส่วนได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ แอนอริยา อินทนู (2552), เบญจรัตน์ เหลือสัน (2553) ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะงาน 5 ด้าน ได้แก่

ด้านความหลากหลายของทักษะ	ข้อที่ 1-5
ด้านความมีเอกลักษณะงาน	ข้อที่ 6-10
ด้านความสำคัญของงาน	ข้อที่ 11-15
ด้านความมีอิสระในการทำงาน	ข้อที่ 16-20
ด้านผลสะท้อนจากงาน	ข้อที่ 21-25

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามด้านความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร โดยมีลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale ที่ตรงกับความรู้สึกและความเป็นจริงมากที่สุด โดยจะกำหนดเกณฑ์ในแต่ละช่วง ดังนี้

ระดับความเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

โดยแบบสอบถามในการวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร จำนวน 15 ข้อ (ข้อ 1-15) ซึ่งบางส่วนได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของวรพันธ์ เศรษฐแสง (2548), ธนยุทธ บุญขวัญ (2554) ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร 3 ด้าน ได้แก่

ความผูกพันด้านจิตใจ	ข้อที่ 1-5
ความผูกพันด้านการคงอยู่กับองค์กร	ข้อที่ 6-10
ความผูกพันด้านบรรทัดฐาน	ข้อที่ 11-15

สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์คะแนนผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์การแบ่งระดับของเบสท์ (อ้างถึง ในมณฑล รอยตระกูล, 2546, หน้า 37-38) จากช่วงดังกล่าวจะนำมาแบ่งเป็นช่วงๆ ช่วงละเท่าๆ กัน ของระดับคะแนน แล้วแปลผลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามช่วงนั้นๆ ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
4.50 – 5.00	หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง อยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้สร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์และงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา
2. จัดทำแบบสอบถามร่าง โดยยึดตามวัตถุประสงค์การศึกษา กรอบแนวคิดทฤษฎี และขอบเขตของการศึกษา
3. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามที่ร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาศึกษา ตลอดจนเพื่อปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา อีกครั้ง
4. ความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจากแบบสอบถาม มาคำนวณหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ใช้สูตรอัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficients) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3.4. วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวม
ดังนี้

1.1. หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ

1.2. หนังสือทางวิชาการ บทความ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และรายงานศึกษาที่
เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน 267 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1. ผู้ศึกษาเตรียมแบบสอบถามจำนวน 267 ชุด

2.2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนแล้ว
ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง คัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ นับจำนวนและทำ
การจัดเก็บเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

2.3. นำแบบสอบถามฉบับที่มีคำตอบครบถ้วนสมบูรณ์มาทำการลงรหัสเพื่อนำไป
ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลทางสถิติต่อไป

2.4. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของคำถามในแบบสอบถาม โดยวิธี
สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbachs' Alpha Coefficient) โดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบัคของแบบสอบถามนี้มีค่าใกล้เคียงมากกว่า 0.70 แสดงว่าแบบสอบถามมีระดับความน่าเชื่อถือที่
ได้มาตรฐาน

3.5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
ดังนี้

1. อธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และค่า
ร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยด้านลักษณะงาน ความผูกพันของพนักงาน โดยใช้ความถี่
(Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ กับความผูกพันต่อ
องค์กรของพนักงาน โดยใช้วิธีทางสถิติ T-test

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา
สถานภาพสมรส และระยะเวลาในปฏิบัติงาน รายได้ กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน โดย
วิธีทางสถิติ ANOVA F-test

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน

โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation) โดยเกณฑ์ในการวัดระดับความสัมพันธ์ดังนี้

- 0.00 ถึง 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมากและมีทิศทางเดียวกัน
- 0.21 ถึง 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำและมีทิศทางเดียวกัน
- 0.41 ถึง 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกัน
- 0.61 ถึง 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงและมีทิศทางเดียวกัน
- 0.81 ถึง 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมากที่สุดและมีทิศทางเดียวกัน